

Něco velkého, a ať je to láska (X): Jsme apoštolové!

Pro křesťana není apoštolát pouze „úkolem“ nebo aktivitou zabírající určitý počet hodin denně. Je to potřeba, která tryská ze srdce, a stává se ztělesněním „jednoho těla, jednoho ducha v Kristu“.

12.06.2023

Dobrodružství apoštolátu, které světu představil Ježíš, začíná v Kafarnaum. Víme, že nejméně čtyři z

dvanácti Apoštolů byli rybáři z tohoto města. „První apoštolové byli u staré lodky a spravovali rozbité sítě, když je Pán povolal. Řekl jim, aby ho následovali a oni *statim* — okamžitě — *relictis omnibus*— všeho! všechno opustili a šli za ním.“¹

Ježíšova slova, kterými povolal první apoštoly, vytyčila cestu, která navždy změnila běh dějin. „Pojďte za mnou a udělám z Vás rybáře lidí“ (Mk 1,17).

Ježíš nezacházel do detailů.

Apoštolové zůstali i nadále rybáři, ale chytali už jiný typ „ryb“. Poznali také jiná „moře“, ale dovednosti, které získali ve své práci, byly pro ně stále užitečné. Věděli, že přijdou dni příznivého větru a bohatého úlovku, ale také dni bezvětrí bez jakékoli ryby, anebo s malým úlovkem, kdy se vrátí na pobřeží s prázdnýma rukama. Tou rozhodující věcí ovšem není množství ryb nebo to, co člověk považuje za úspěch či prohru, důležité je to, kým se apoštolové měli

stát. Už od začátku Ježíš po nich vyžadoval, aby si byli vědomi své nové identity. Nepovolal je pouze *něco dělat* – překrásný a výjimečný závazek – ale *být někým* kdo je na misi: být „rybáři lidí“.

„Vše pro evangelium“

V odpovědi na Boží volání se proměňuje také naše identita. „Je to nový náhled na život“, řekl sv. Josemaría. Uvědomění si toho, že Ježíš sám nás zve k podílu na své misi, zapaluje v každém člověku touhu „věnovat svojí nejušlechtilejší energii aktivitě, která se po čase promění ve způsob života“. Takto, krůček po krůčku nás naše povolání vede, aniž bychom si to uvědomovali, k zaujetí životního postoje, který dychtivě a radostně uchováváme až do momentu smrti. A dává naší práci význam mise.“² V průběhu času utváří náš způsob bytí a konání a náš náhled na svět a činí nás šťastnými.

Jak přesvědčivě řekl Mons. Ocáriz: „My neděláme apoštolát, my jsme apoštolové!“³ Apoštolská mise nezabírá specifické místo nebo čas v našem osobním životě, ale ovlivňuje vše, co děláme, a zasahuje každé místo našeho života. Sv. Josemaría naléhal již od jeho vzniku na lidi v Díle: „Nezapomínejte, mí synové, že nejsme duše, které se spojují s jinými dušemi, aby konali dobro. Je to hodně...a přesto, je to málo. Jsme apoštolové, kteří *naplňují naléhavý Kristův příkaz*.“⁴

„Běda mně, kdybych nekázal evangelium!“, pronesl sv. Pavel (srov. 1 Kor 9,16-23). Bylo to přesvědčení, které se zrodilo hluboko v jeho duši. Tento láskyplný impulz byl pro něj pozváním a zároveň povinností. „Nemohu se chlubit tím, že kážu evangelium, nemohu jinak“. A proto jedinou odměnou, kterou hledal, bylo „přinášet evangelium zadarmo“, protože na sebe nahlížel jako na

„otroka všech, aby mnohé získal“. Pavel nám otvírá své srdce: je posledním z apoštolů, nehodným a bez zásluh, ale je apoštolem. A proto pro něj není životní okolnost, která by nebyla apoštolátem. „Všechno to dělám pro evangelium“. Těmito slovy se představuje a tímto způsobem chce, aby se na něj nahlíželo. „Pavel, služebník Krista Ježíše, povoláný za apoštola, určený k hlásání radostné zvěsti“ (Řím 1:1).

A rovněž pro každého křesťana není apoštolát pouze „úkolem“ nebo aktivitou, která mu zabírá určitý počet hodin denně, ale ani něčím důležitým, co musí být uděláno. Je to potřeba, která tryská ze srdce a stává se „jedním tělem, jednou duší v Kristu“⁵ ve spojení s celou církví.

Být apoštolem „není a nemůže být čestným titulem. Dotýká se konkrétně, ba dramaticky, celé existence zainteresovaného jedince.

”⁶ V naší snaze přiblížit Krista ostatním budeme občas potřebovat pomoc od ostatních lidí. Ale protože víme, že naše povolání je Božím darem, měli bychom požádat Boha, aby apoštolát tryskal z našeho srdce tak přirozeně jako voda z fontány (srov. Jn 4,14).

Sůl, světlo a kvas světa

Náš Pán často používal podobenství, když vysvětloval apoštolům jejich roli ve světě. „Vy jste sůl země... světlo světa” (srov. Mt 5,13-14). Při jiné příležitosti Ježíš mluvil o kvasu – jak jeho malé množství prokvasí i tři měrice mouky (srov. Mt 13,33). A takové chtěl Ježíš apoštoly mít: solí, která přináší radost, světlem, které pomáhá vést ostatní, kvasem, který přiměje velkou masu pozvednout se. A takto si sv. Josemaría představoval apoštolát svých dcer a synů: „Máte povolání od Boha k jedinečné cestě: postavit se na křižovatky světa se

srdcem ukotveným v Bohu. Být kvasem, solí, světlem světa. Abyste osvětlovali, ochucovali, kvasili, pozvedávali.“⁷

Věřící Opus Dei, podobně jako mnozí ostatní křesťané, uskutečňují svůj apoštolát uprostřed světa, s přirozeností a diskrétností. Ačkoli z toho mnohdy povstávají nedorozumění, to, co se snaží dělat, je přenést tato Ježíšova podobenství do reality svých vlastních životů. Sůl není vidět, když je dobře promíchaná s jídlem, ale dává mu chuť, protože jinak by jídlo bylo nevýrazné, dokonce by se mohlo zkazit. To samé platí o kvasu, způsobí, že těsto vykyne, ale sám není vidět. Naopak, svítilna, když je postavena na podstavec „svítí všem, kteří jsou v domě“ a vždy je „před lidmi“ (Mt 5,15-16). Nepřivolává pozornost sama k sobě, ale je tím, co ozařuje. Křesťané by měli mít radost z pobývání s ostatními, ze sdílení

svých snů a plánů. „My, kteří jsme solí a světlem Kristovým, bychom se měli cítit nepříjemně, pokud nejsme obklopeni lidmi.”⁸ A navíc tato otevřenost znamená jednat s těmi, kteří nesmýšlejí jako my s hlubokou touhou zanechat v jejich srdcích „Boží znamení”⁹. Budeme tak činit způsobem, který nám napovídá Duch svatý: někdy tím, že se za ně krátce pomodlíme, jindy přátelským slovem nebo gestem....

Efektivita našeho apoštolátu nemůže být zredukovaná na čísla. Mnoho plodů apoštolátu zůstává skrytých a my se v tomto životě o nich nedozvíme. Přesto však musíme pečovat a obnovovat naši touhu žít v blízkém spojení s naším Pánem.

„My katolíci musíme kráčet životem jako apoštolové – se světlem a solí Boží. Kráčeje beze strachu, přirozeně, ale s takovým vnitřním životem a v takovém sepětí s Pánem,

abychom mohli osvěcovat ostatní, předcházet stínům i zkaženosti a šířit plody míru i působivosti křesťanské nauky.”¹⁰ Bůh učiní naši snahu plodnou a nemusíme se trápit našimi nedostatky nebo vnějšími obtížemi: zdá se, že nám lidé nerozumí, že nás začínají kritizovat, že tato cesta je únavná, toto jezero příliš velké, že neumíme najít cestu v bouři....

Začít sám od sebe

Když uvažujeme o dvanácti apoštolech, uvědomíme si, jak rozdílní byli, jak odlišné byly jejich povahy. To samé platí o mužích a ženách, kteří byli církví kanonizováni. To samé platí o životech mnoha běžných lidí, kteří následují Pána s diskrétním, ale odhodlaným sebeobětováním. Vše na nich je odlišné, ale všichni jsou apoštolové, plní lásky k Pánu.

Když dáváme sebe Bohu, neztrácíme naše osobní dary a kvality, ale

naopak, protože „když Pán myslí na každého jednotlivého člověka, na to, co by mu chtěl dát, myslí na něj jako na svého osobního přítele. A jestliže se rozhodl dát Ti nějakou milost... bude to určitě něco, co tě hluboko v nitru učiní šťastným a naplní tě nadšením víc, než cokoli jiného na tomto světě. Ne proto, že to, co ti chce dát, je nějaké mimořádné nebo málo časté charisma, ale protože ti bude přesně šité na míru, na míru celého tvého života.”¹¹ Proto se ti, kdo se rozhodnout následovat Pána, v průběhu let uvědomují, že Boží milosrdenství doprovázené jejich vlastní snahou proměňuje i jejich vlastní charakter. Je pro ně čím dál snazší milovat a sloužit všem mužům a ženám. Není to důsledek silné vůle ani perfekcionismu. Je to důsledek Kristovy lásky projevující se v životě každého apoštola.

Brzy po jeho zvolení prelátem se Mons. Javiera Echevarrúi zeptali,

zdali měl svůj osobní život vedle zakladatele a jeho prvního nástupce. „Měl jste možnost být sám sebou?“ Jeho odpověď je docela dojemná, reflektující pohled někoho, kdo se ohlíží zpátky na svůj život a vidí vše, co Bůh vykonal. „Ano, samozřejmě jsem žil svůj vlastní život. Nikdy by se mi ani nesnilo o tak naplněném životě, jaký jsem měl. Kdybych dělal věci po svém, mé horizonty a cíle by bývaly byly mnohem užší...Jako muž své doby, jako křesťan a kněz, jsem měl velmi bohatý osobní život. A mé srdce je otevřené celému světu díky tomu, že jsem žil vedle dvou mužů [svatého Josemaríi a blahoslaveného Álvara del Portillo] s tak velkým křesťanským srdcem.”¹² —

Člověk, který je vyslán Kristem, a který Mu dovolí nastavit kurz pro svůj vlastní život, by neměl nikdy zapomenout, že On očekává odpověď, která *bude hluboce svobodná*. Jde především o svobodu

od sobectví, pýchy a touhy vyčnívat. Ale také o svobodu vložit do služby Kristovy všechn náš talent, iniciativu a kreativitu. Jak řekl sv. Josemaría, „jedním z nejzřetelnějších rysů ducha Opus Dei je láska ke svobodě a k potřebě porozumět ostatním”.¹³—

Ale tento duch svobody neznamená „jednat podle vlastní libovůle a proti jakýmkoli pravidlům,”¹⁴— ačkoli ne od všeho, co vychází z nás samotných, se máme osvobodit. Spíše to znamená konat se stejným Duchem jako Ježíš. „Protože jsem sestoupil z nebe, ne abych konal svou vůli, ale vůli toho, který mě poslal” (Jan 6,38). Kdybychom na apoštolát nahlíželi pouze jako na další z našich „aktivit“, riskovali bychom, že se budeme cítit omezováni pokyny těch, kteří koordinují apoštolské iniciativy. Naopak člověk, který si uvědomí, že byl poslán Kristem, je vděčný za pomoc a impulzy, které mu Bůh

sesílá pomocí mnoha svých nástrojů. Žít se svobodou ducha znamená, že dovolíme Duchu svatému být tím, kdo nás tvaruje a vede a kdo taky umísťuje po našem boku ty, kteří nám mohou být užiteční.

Svoboda ducha nás vede „začínat sami od sebe“, když čelíme různým výzvám na apoštolské misi: nejde o pasivní přístup, ale o přesvědčení, že právě tyto výzvy jsou tím, co od nás Bůh zrovna žádá a co koresponduje s naším apoštolátem. Tak postupně v malých událostech našich běžných životů cítíme „živý dech“ Ducha, který nás žene „na hlubinu“ (Lk 5,4), abychom s Ním pokračovali v podivuhodné historii Boží lásky k nám.

Kdyby naši misí bylo „dělat apoštolát,“ mohli bychom být sváděni k tomu jej nechat stranou v obdobích, kdy čelíme náročným pracovním projektům nebo nemoci,

anebo bychom si také mohli vzít apoštolskou „dovolenou“. Ale „my jsme apoštolové! – to je náš život! Proto nemá význam vyrazit do ulic a opustit své domovy ve snaze evangelizovat.

Naše apoštolská mise bude určitě často vyžadovat snahu a odvahu překonat strach a obavy. Nicméně tento vnitřní odpor by nás neměl zastavit, protože Duch svatý posiluje v srdcích těch, jež mu naslouchají, autentickou apoštolskou spontaneitu a kreativitu, s níž se vše v našem životě stává příležitostí k apoštolátu.

Obdrželi jsme „vědomí toho, že jsme na hlídce na bojovém stanovišti,“¹⁵ v nepřetržité „tiché hlídce lásky, zůstávající neustále v pozoru, pracující svědomitě“¹⁶. Je to „hlídka lásky“, takže bychom neměli propadat úzkosti nebo nervozitě. Provádíme obdivuhodnou misi, která nás činí šťastnými a přináší štěstí

lidem kolem nás. Pracujeme na Pánově vinici a víme, že je to jeh dílo. Takže pokud někdy pocítíme nedostatek pokoje ve své duši, vzrůstající neklid, je čas přijít k Němu blíže a říci s jistotou, že on zmůže vše: Dělán to pro Tebe, pomoz mi pracovat klidně.

Božské světlo, které přináší teplo

V podobenství o hostech pozvaných na svatební hostinu, když se otec dozví, že se někteří pozvaní hosté omluvili, poručí svému služebníkovi pozvat „žebráky a mrzáky, slepé a chromé“ (Lk 14,21). Slavnostní síň se začala plnit, ale stále zbývalo místo pro více hostů. Proto řekl služebníkovi, „Jdi ven na cesty a k plotům a přinuť lidi, ať přijdou, aby se můj dům naplnil.“ (Lk 14,23). Přinuť je, ať přijdou. *Compelle intrare*: jeho horlivost šla do extrému.

Rozkaz je to kategorický, protože povolání ke spáse je univerzální. Sv. Josemaría řekl: „Není to fyzický nátlak, ale přemíra světla a doktríny. Je to duchovní stimul naší modlitby a práce, která přispívá k doktríně autentickým svědectvím. Jsou to všechny oběti, které přinášíš. Je to úsměv, který se ti objeví na rtech, protože jste děti Boží: vaše synovství, které vás naplňuje hlubokým štěstím (ačkoli z času na čas pocítíte ve svém životě také nezdary), které ostatní vidí a závidí. Přidejte k tomu lidské způsoby a šarm a hned zde máme naplnění *compelle intrare*.“¹⁷ Proto nejde o to někoho přinutit, ale je to spíše stále obnovovaná kombinace modlitby a přátelství, svědectví a štědrého sebeobětování – sdílená radost, lidské teplo, které ostatní přitahuje, aniž by jim upíralo svobodu.

Bůh působí „přitažlivostí“¹⁸ a dotýká se duší prostřednictvím radosti a

odhodlání v životě křesťanů. Proto je apoštolát láskou, která přetéká.

Srdce, které umí milovat, umí také přitáhnout ostatní: „naše srdce musí přitáhnout ostatní“, řekl sv.

Josemaría. „Proto vás žádám, aby vaše srdce bylo opravdu velké: milujeme-li duše, přitáhneme je.“¹⁹ —

Vskutku, nic nepřitahuje tak silně jako autentická láska, zvláště v dobách, kdy mnozí nikdy nepoznali teplo Boží lásky. Pravé přátelství je „jádreem apoštolské činnosti, které sv. Josemaría našel v evangeliu.“²⁰ — Filip přivedl Bartoloměje, Ondřej přivedl Petra a muži, kteří přinesli ochrnutého k Ježíši v Kafarnaum, určitě byli jeho dobrými přáteli.

„V každém křesťanovi, dítěti Božím, přátelství a láska jedno jsou: božské světlo, které zahřívá.“²¹ — Mít přátele vyžaduje intenzivní osobní kontakt: příklad a upřímnou loajalitu, připravenost pomoci druhému, vzájemnou pomoc, empatii a

naslouchání, schopnost vzít na sebe potřeby druhých. Přátelství není prostředkem apoštolátu, ale spíše apoštolátem samotným, přátelstvím od srdce: velkorysou touhou sdílet svůj život s ostatními. Samozřejmě, chtěli bychom přivést naše přátele blíže k Bohu, ale jsme připraveni přijmout to, kdy a jakým způsobem to Bůh chce. Ačkoli je přirozené, že apoštol chce vidět dobré výsledky svého působení na ostatní, nikdy bychom neměli zapomínat na to, že apoštolové následovali Ježíše, i když téměř všichni ostatní odešli (srov. Jn 6,66-69). Výsledky přijdu časem (srov. Sk 2,37-41).

Jeden mladík se zeptal sv. Josemaríi: „Otče, co můžeme udělat, aby hodně lidí „zapískalo?“”²² Sv. Josemaría ihned odpověděl: „Hodně modlitby, věrné přátelství a respekt ke svobodě“. Mladíka však odpověď neuspokojila, a tak řekl: „Ale neznamená to, že budeme

postupovat moc pomalu, Otče?” „Ne, protože povolání je nad-při-ro-ze-né.” Odpověděl s důrazem na každé slabice. „Trvalo vteřinu obrátit Saula v Pavla. Ovšem bylo zapotřebí tří dnů modliteb, aby se stal horlivým apoštolem Ježíše Krista.“²³ —

Je to Bůh, který povolává a Duch svatý, který hýbe srdcem člověka. Úkolem apoštola je doprovázet své přátele modlitbou a obětí, ovšem nebýt netrpělivý, pokud na jeho návrhy odpovídají „ne“, nezlobit se, když někdo jeho pomoc odmítne. Pravý přítel spoléhá na přednosti druhého, pomáhá je rozvíjet a snaží se nekritizovat. On nebo ona ví, kdy je nejlepší zůstat potichu a kdy je třeba zkusit jiný způsob, nelpět na negativech, ale snažit odhalit to nejlepší v druhých.

Aniž bychom se stali otravnými, a vždy s úsměvem, nabízejme tiše a zdvořile naše rady tak, jak to dělal

naš Pán. A pěstujme v našem srdci horlivou touhu po tom, aby Ho mnoho lidí lépe poznalo. „Vy a já, děti boží, když vidíme člověka, musíme vidět duše: tady je duše, měli bychom si říct, duše, které je nutno pomoci, duše, která musí být pochopena, duše, které musíme porozumět a duše, se kterou musíme spolunažívat, a duše, která musí být spasena.“²⁴ —

1 Sv. Josemaría, *Brázda*, č. 356.

2 Sv. Josemaría, *Dopis*, 9. ledna 1932, č. 9.

3 Fernando Ocáriz, *Dopis*, 14. února 2017, č. 9.

4 *Instrukce*, 19. březen 1934, č. 27 (italikou v originálu), citováno v *Cestě, kriticko-historická edice*, poznámka k č. 942.

5 *Římský misál*, Eucharistická modlitba III.

6 Benedict XVI., Generalní audience, 10. září 2008.

7 Sv. Josemaría, Poznámky z rozjímání, duben 1955, v *Obras* 1956, XI, s. 9.

8 Saint Josemaria, *Alone with God*, s. 273.

9 Srov. Javier Echevarría, Homilie, 5. září 2010 (*Romana*, no. 51, červenec-prosinec 2010).

10 Sv. Josemaría, *Brázda*, č. 969.

11 Papež František, Apošt. Exhort. *Christus vivit* (25. března 2019), č. 288.

12 Rozhovor Pilar Urbano s otcem Javierem Echevarriou, *Época*, 20-IV-1994, citováno v knize Alvara Sáncheze Leóna, *En la tierra como en el cielo*, Madrid, Rialp 2019, s. 349-350.

13 Sv. Josemaría, *Dopis*, 31. května 1954, č. 22.

14 Fernando Ocáriz, *Dopis*, 9. ledna 2018, č. 5.

15 Sv. Josemaría, *Dopis*, 31. května 1954, č. 16.

16 *Tamtéž*.

17 Sv. Josemaría, *Dopis*, 24. října 1942, 9; srov. *Boží přátelé*, č. 37.

18 Benedict XVI., Homilie, 13. května 2007; František, Homilie, 3. května 2018.

19 Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného setkání, 10. května 1967, v *Crónica* 1967, s. 605.

20 Fernando Ocáriz, *Dopis*, 14. února 2017, č. 9.

21 Sv. Josemaría, *Brázda*, č. 565.

22 V Madridu ve třicátých letech minulého století „pískat“ byl slangový termín, který znamenal „dobře fungovat“. Sv. Josemaría ho používal, když někdo žádal o přijetí do Opus Dei. Nyní je to interní termín Díla.

23 Sv. Josemaría, Poznámky z rodinného setkání, 24. dubna 1967, v *Crónica* 1967, s. 506.

24 Sv. Josemaría, Rozjímání, 25. února 1963, in *Crónica* 1964, IX, s. 69.

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
neco-velkeho-a-at-je-to-laska-x-jsme-
apostolove/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/neco-velkeho-a-at-je-to-laska-x-jsme-apostolove/) (06.08.2025)